
Halvårs- rapport 2023

Innhold

1. Leders beretning	3
Arven etter Eldreombudet må forvaltes klokt. Eldre fortjener å bli hørt.	3
2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall	4
Eldreombudets oppgaver og roller	4
Historie	4
Tredje driftsår - 2023 = 6 måneder til 30. juni 2023	4
3. Årets aktiviteter og resultater	5
Prioritert arbeidsområde: helse- og omsorgstjenester for eldre	5
Arbeide for bedre helse- og omsorgstjenester for eldre	5
Arbeide for økt kunnskapsgrunnlag	5
Fremme eldres rettigheter	5
Veiledning	5
Høringer	6
Prioritert arbeidsområde: eldres muligheter til samfunnsdeltakelse og arbeid	6
Prioritert arbeidsområde: konsekvenser for eldre av digitaliseringen	6
Medieomtale	7
Nettsted	7
Sosiale medier	7
Samfunnskontakt	7
Henvendelser fra publikum	8
Språkbruk	8
4. Styring og kontroll i virksomheten	9
Krav til den interne styringen i Eldreombudet	9
Krav til den interne kontrollen i Eldreombudet	9
Inkludering	10
Informasjonssikkerhet	10
Revisjon	10
Likestilling og mangfold	10
Klima, miljø og vesentlige forhold	10
5. Vurdering av fremtidsutsikter	11
6. Årsregnskap	12
Kommentarer til årsregnskapet	12
Prinsippnote til årsregnskapet	12

1. Leders beretning

Arven etter Eldreombudet må forvaltes klokt. Eldre fortjener å bli hørt.

I lys av at Eldreombudet skal avvikles 01.07.2023 vil årsrapporten for 2023 ta for seg aktiviteter i første halvår av 2023.

Nå er tiden kommet for at Eldreombudet avvikles. Fra 1. juli 2023 er Eldreombudet historie og det er en trist dag for eldre i landet. Samtidig opphører også lov om Eldreombudet.

Eldreombudet ble etablert av et samlet Storting i 2020, samtidig som Lov om Eldreombud ble opprettet. Tre år senere blir Eldreombudet avviklet.

Eldreombudet fikk et klart mandat og sto overfor en viktig oppgave: å arbeide for eldres interesser på alle samfunnsområder. Vi ble et talerør for eldre, og en vaktbikkje og pådriver for at viktige saker har kommet i dagen og fått sin løsning. Etter en unison tilbakemelding fra eldre og organisasjoner har vi fokusert på tre særlig viktige områder: Digitalisering og digitalt utenforskap, aktiv samfunnsdeltakelse og utfordringene eldre har innenfor helse og omsorgstjenestene.

Siden oppstarten for tre år siden har vi samlet innspill og lærdom om utfordringer som angår eldre. Vi har bidratt med råd, innspill og ikke minst muligheten til å tale eldre sin sak. Det har vært tre år med høy aktivitet og fokus på eldres situasjoner og muligheter. Det har vist seg å være et absolutt behov for Eldreombudet.

Nå har regjeringen besluttet å avvikle Eldreombudet – til tross for protester fra eldre, organisasjoner og politiske partier. Det viktige arbeidet vi har påbegynt må avsluttes, og mange eldre mister nå sin stemme. Det er et paradoks at Eldreombudet legges ned når vi får stadig flere eldre i samfunnet.

Så stiller vi oss spørsmål om hvem som skal ta over arven etter Eldreombudet? Hvem skal fortsette det viktige arbeidet vi har igangsatt?

Vi har laget et testament som forteller litt om hva vi har gjort i løpet av disse tre årene, og om våre forventninger fremover – og hva vi ville arbeidet videre med hvis vi kunne. Et testament med krav til hva som må skje fremover.

I tillegg til å lage et testament har vi foretatt Eldreombudets spørreundersøkelse, Sølvdataba, blant innbyggere fra 60 år og eldre – en undersøkelse gjennomført med telefonintervju. Tusen personer i hele Norge som gir svar på blant annet hvordan eldre tenker de kommer til å bo eller ønsker å bo i fremtiden og om hvor mange som kan eller vil bli digitale. Viktige svar både i forhold til de to reformene "Felleskap og mestring – Bo trygt hjemme" og "Digital hele livet". Vi oppfordrer til at myndighetene snakker med eldre selv før de lager handlingsplaner for nye reformer som i så stor grad vedrører eldre.

Jeg vil være på sidelinjen og heie på alle som har tiltak for en fin alderdom. Jeg oppfordrer alle eldre til å stå på for sine rettigheter og utfordringer – enten på egen hånd, gjennom verv i organisasjoner og foreninger eller gjennom eldrerådene. Vi trenger aktører som taler eldres sak og politikere som lytter og agerer.

Arven vi etterlater oss må forvaltes med omhu.

Ålesund, 23. juni 2023

Bente Lund Jacobsen

eldreombud

2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Eldreombudets oppgaver og roller

Lov om Eldreombudet slår fast oppgavene til Eldreombudet som skal fremme eldre sine interesser på alle samfunnsområder. Eldreombudet skal til enhver tid følge med på hvordan utviklingen i samfunnet påvirker situasjonen for eldre og skal i rimelig utstrekning gi informasjon, råd og veiledning. Eldreombudet kan også be om innsyn i saker eller på systemnivå for å øke kunnskapen til Eldreombudet på alle valgte områder for å forstå Eldres situasjon og eksempelvis bidra til endringer i regelverk og lovverk. Lov om Eldreombudet ble vedtatt i Stortinget i juni 2020. 1. juli 2023 avvikles Eldreombudet etter forslag fra regjeringen og beslutning i Stortinget.

Arbeidet til Eldreombudet har gjennom de tre årene vært rettet mot både private og offentlige aktører og vi har fulgt med på situasjonen for eldre og der det har vært mulig foreslått endringer. Vi i Eldreombudet har arbeidet målbevisst for å bidra til forenklete system og lovverk og for at alle eldre skal få en god og verdig alderdom.

Eldreombudet har hatt ulike arbeidsmetoder:

- Overvåking av situasjonen for eldre
- Påvirkning overfor offentlige myndigheter og private virksomheter
- Kontakt med fagmiljøer og frivillige organisasjoner
- Veiledning av personer som tar kontakt

Kontoret til eldreombudet har vært i Ålesund og samlokalisert med Senteret for et aldersvennlig Norge. Eldreombudet har vært en faglig uavhengig virksomhet og har vært administrativt underlagt Helse- og omsorgsdepartementet.

Historie

Bente Lund Jacobsen startet i åremålsstillingen som eldreombud 1. juli 2020. Fra januar 2021 var vi fem ansatte frem til midten av november 2022. I 2023 har vi vært tre ansatte i faste stillinger, en ansatt i midlertidig stilling og en innleid prosjektansvarlig i 30% midlertidig stilling. Eldreombudets virksomhet ble offisielt åpnet 27. april 2021.

Tredje driftsår - 2023 = 6 måneder til 30. juni 2023

De tre hovedområdene for Eldreombudet i tredje driftsår 2023:

- Helse- og omsorg
- Samfunnsdeltakelse, arbeidsliv, politikk og frivillighet
- Digitalisering og digitalt utenforskap

Arbeidet under de nevnte tre hovedområdene omtales i kapittel 3 Årets aktiviteter og resultater. Ansatte i Eldreombudet har til tross for at Stortinget besluttet å avvikle Eldreombudet fra 1. juli 2023 arbeidet målbevisst for Eldres interesser og rettigheter gjennom hele perioden etter varselet om avviklingen og helt frem til 30. juni 2023, som er siste arbeidsdag.

3. Årets aktiviteter og resultater

Prioritert arbeidsområde: helse- og omsorgstjenester for eldre

Arbeide for bedre helse- og omsorgstjenester for eldre

God kommuneøkonomi er en forutsetning for at den voksende eldrebefolkningen skal motta gode helse- og omsorgstjenester fra kommunene. Eldreombudet har bedt om en styrking av de frie inntektene til kommunene for å sikre kapasitet og unngå kutt i eldreomsorgen. I tillegg ga vi innspill til helse- og omsorgskomiteen med forventinger om satsning på psykisk helse, forskning, kompetanse, demensomsorg og lindrende behandling i kommunene.

Også gjennom året 2023 har Eldreombudet både direkte overfor myndighetene og gjennom mediene vært tydelig på at helse- og omsorgstjenesten må styrkes faglig og økonomisk. Som også tidligere år har vi rettet særlig oppmerksomhet mot kommunehelsetjenesten.

Eldre mangler et systematisk vern mot vold, overgrep og forsømmelse. I den nye nasjonale handlingsplanen for å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner er TryggEst-modellen et verktøy som omhandler eldre. Vi har bedt familie- og kulturkomiteen om økte bevilgninger til TryggEst både i revidert nasjonalbudsjett for 2022, i høringsinnspill til statsbudsjettet for 2023 og i revidert nasjonalbudsjett for 2023, for at verktøyet skal nå bredt ut.

Arbeide for økt kunnskapsgrunnlag

Vi har spesielt innhentet kunnskap om disse temaene i 2023: oppfølgingen av Eldres psykiske helse, styrket alderspsykiatrisk tilbud i spesialisthelsetjenesten, kliniske farmasøyer i kommunehelsetjenesten, mobilitet og fysisk aktivitet i eldre år, seksualitet og skeiv aldring. Videre har vi jobbet videre med trygg legemiddelbruk, ernæring og matfaglig kompetanse i helsetjenesten og alderstilpasset boligutvikling og planlegging av egen alderdom.

Fremme Eldres rettigheter

Eldre har en lovfestet rett til å medvirke i utformingen av sine helsetjenester. Eldreombudet opplever at eldre og deres pårørende ikke får opplysning om denne retten i møte med helse- og omsorgstjenestene. Mange privatpersoner henvender seg til Eldreombudet med spørsmål om helse- og omsorgstjenester, og vi gir dem informasjon om denne retten og mulighetene til å klage. Både eldre selv, og spesielt deres pårørende, opplever klageadgangen og klageprosessene som utfordrende og belastende.

Vi erfarer at mange eldre opplever utfordringer med å innhente informasjon om kommunale tjenester. Eldreombudet tok i høringen om NOU 2020:15 til orde for at myndighetene bør se på erfaringene noen få kommuner har gjort seg ved å etablere kommunale eldrekoordinatorer. Koordinatorene skal støtte og fremme lokalt frivillig arbeid, kulturtilbud og aktiviteter rettet mot eldre innbyggere. En eldrekoordinator skal også kunne løse eldre innbyggere til relevante kommunale tjenester og bistå med veiledning og opplæring i bruk av digitale tjenester.

Veiledning

Et stort antall eldre og pårørende har tatt kontakt for råd og veiledning gjennom året. Henvendelsene kommer både per telefon og ved skriftlige henvendelser. Innenfor fagområdet helse og omsorg er det flest henvendelser i møte med kommunale helse- og omsorgstjenester. Disse gjelder både veiledning i forhold til søknadsprosess og avslag på tjenester man har behov for, utfordringer i møte med tjenestetilbudet, samt klageadgang og klageprosess. Det kommer tydelig frem at plikten til å informere og legge til rette for medvirkning ikke kommuniseres godt nok ut til pasienter, brukere og deres pårørende.

Mange eldre føler at det er svært belastende å skulle klage inn sitt mangelfulle tjenestetilbud til kommune og Statsforvalter, og uttrykker ofte frykten for at tjenestetilbudet skal bli dårligere dersom de klager. Eldreombudet har spilt inn denne utfordringen i møte med kommuner, statsforvaltere og nasjonale myndigheter.

Høringer

I Eldreombudet sitt innspill til ny folkehelsemelding vektla vi at en god folkehelse er viktig for den enkelte, og samfunnet er tjent med en god folkehelse i befolkningen. Ei eldrebefolkning med god helse vil være en ressurs for samfunnet og utsetter behovet for helse- og omsorgstjenester.

Innenfor fagområdet helse og omsorg leverte Eldreombudet inn høringsinnspill til nasjonalbudsjettet for 2023 til både helse- og omsorgskomiteen, kommunal- og forvaltningskomiteen og familie- og kulturkomiteen. Vårt hovedbudskap var følgende:

- Økte investeringstilskudd til heldøgns omsorgsplasser i institusjon og omsorgsboliger gjennom Husbanken.
- Økte frie inntekter må økes betydelig utover budsjettforslaget for å skjerme eldreomsorgen mot uheldige kutt og for å sikre nødvendig satsing på helse- og omsorgstjenestene.
- Trygge overganger mellom omsorgsnivå ved korte og lengre sykdomsforløp.
- Legge til rette for økt samhandling mellom spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten.
- Sikre trygg legemiddelbehandling.
- Sikre ernæringskartlegging, tiltak og fokus på måltidsopplevelser.
- Videre innføring av velferdsteknologi må sikre en satsning også på lederkompetanse, ansattkompetanse og utstrakt brukermedvirkning.
- Fortsette å bøte på skadevirkningene etter pandemien etter langvarig isolasjon og ensomhet, og at erfaring og kunnskap sikrer en bedre ivaretagelse av eldre ved eventuelle nye perioder med restriksjoner.
- Økt bruk av farmasøyter innen kommunal eldreomsorg etter modell fra prosjektkommuner.
- Sikre ressurser til tidlig oppfølging av personer med demens, personsentrert omsorg i hele sykdomsforløpet og god oppfølging av – og godt samarbeid med pårørende.
- Tilskudd til at kompetansehevingsprogrammet Skeiv aldring kan utvikles i hele landet.
- Økt fokus på geriatri, alderspsykiatri og eldreomsorg i helseutdanningene.
- Sikre godt psykisk helsetjenestetilbud til eldre i kommunal eldreomsorg, også innen institusjonsomsorgen.
- Ved utgangen av 2022 hadde kun 36 kommuner i Norge innført TryggEst, med et mål om 100 kommuner innen 2024. Eldreombudet mener at dette må bli landsdekkende langt raskere.

Prioritert arbeidsområde: Eldres muligheter til samfunnsdeltakelse og arbeid

I forkant av årets kommune- og fylkestingsvalg har vi bedt om at de politiske partiene prioriterer eldre politikere på sine lister. Vi har også bedt eldre selv om å delta i beslutningsarenaer og deriblant i politikken. Flere eldre i besluttsende roller både i kommuner og på stortinget er noe Eldreombudet har arbeidet for.

Prioritert arbeidsområde: konsekvenser for eldre av digitaliseringen

Eldreombudets fokus på dette området har primært vært å avslutte gjenstående arbeid og aktiviteter knyttet til de prosjekter som vi har deltatt i. Vi skulle gjerne ha fulgt opp de målsetningene som er satt innen bankenes nye Bransjenorm som skal sørge for finansiell inkludering, men nå blir det andres oppgave å følge opp og kontrollere at bankene følger bransjenormen. Samtidig har vi avsluttet vårt arbeid i referansegrupper og utvalg som omhandler eldre og digitalt utenforskap.

Vi har også svart ut fortløpende konkrete henvendelser fra publikum både på telefon og epost. Kommunikasjonsarbeidet

I forbindelse med at Eldreombudet skal avvikles innen 1. juli 2023 ble kommunikasjonsstrategien igjen revidert i 2022. I strategien er kommunikasjon definert som et verktøy vi bruker i arbeidet med å fremme eldres interesser som både «vaktbikkje» og «trekkhund». Vi bruker fortsatt tidligere definisjon for vår kommunikasjonsstrategi også for 2023 og kommuniserer for å utøve pådriverrollen, følge med-rollen og veilederrollen som Stortinget har gitt oss gjennom lov om Eldreombudet. Helt frem til lov om Eldreombudet avvikles pr 1. juli 2023 har vi fortsatt dette arbeidet. I eget tildelingsbrev mottatt i april i år, utarbeidet av Helse- og omsorgsdepartementet ble Eldreombudet tildelt hovedansvar for avviklingen av Eldreombudet som en prioritert oppgave. Dette arbeidet kommer i tillegg til de ordinære oppgavene til Eldreombudet.

Medieomtale

Også i første halvår av 2023 har Eldreombudet medvirket i en rekke artikler og innslag i nasjonale, regionale og lokale medier. Etter et stort antall omtaler i 2022 ser vi likevel en reduksjon i henvendelser fra media. Mange av medieomtalen i 2023 fokuserer på uenighet for regjeringens forslag om å avvikle Eldreombudet. Disse medieomtalen kommer fra organisasjoner, Eldreråd og folk flest rundt om i hele landet.

Selv har vi lagt stor vekt på å fortsatt ha fokus på og innspill til offentlige- og private virksomheter, myndighetene og media når det gjelder saker innenfor de prioriterte arbeidsområdene våre: helse og omsorg, samfunnsdeltakelse og arbeid, digitalisering. Vi blir i vesentlig grad invitert til å stille opp i mediene når det blir satt søkelys på eldres interesser.

Eldreombudet har et nasjonalt ansvar, derfor har vi lagt størst vekt på mediearbeid overfor riksdekkende redaksjoner. Vi har dessuten vært omtalt i svært mange regionale og lokale medier. Papiraviser, tv og radio har vært er viktig kanaler for å gjøre Eldreombudets arbeid kjent for innbyggere som er lite eller aldri på nett.

Nettsted

På nettstedet eldreombudet.no / eldreombudet.no gir vi matnyttig informasjon for målgruppene våre og fremmer aktuelle saker. Vi informerer også om høringsvar vi har gitt, brev til politikere og andre, samt noen av medieomtalen rundt Eldreombudet. Det har vært laget nyhetsartikler og kronikker fra Eldreombudet også i år, og en stor del av medieomtalen er farget av forslaget om avvikling. I kontaktskjemaet på nettstedet har man hatt mulighet til å stille oss spørsmål eller komme med synspunkt og informasjon. Det brukerne har fylt inn i skjemaet, er håndtert i arkiv- og saksbehandlingssystemet vårt.

Innholdet på nettstedet har vært videreutviklet gjennom 2022. Ved årsskiftet 2022/2023 hadde nettstedet om lag 190 artikler. Arbeidet med en tilgjengelighetserklæring for nettstedet ble startet og gjennomført i 2022.

Sosiale medier

Vi har gjennom 2023 i hovedsak brukt Facebook og Instagram men også i begrenset grad Twitter. I hovedsak har vi brukt disse sosiale mediene til å spre nyheter der vi fremmer eldres interesser. Vi har i veldig begrenset grad hatt dialog med følgerne våre i kommentarfeltet til innlegg. Eldreombudet driver ingen saksbehandling i sosiale medier og tar ikke imot direktemeldinger, og i den grad vi besvarer henvendelser er dette for å gi korrekt informasjon i henhold til spørsmål eller andre henvendelser.

Samfunnskontakt

Eldreombudet har til tross for beslutning om avvikling blitt invitert til å holde foredrag, taler og innlegg og har deltatt i møter som rådgivende organ, med politiske parti, flere departement, direktorat og organisasjoner som arbeider for eldres interesser i løpet av første halvår 2023.

Henvendelser fra publikum

Vi har også hatt en rekke henvendelser fra publikum i år hvor fagpersoner og eldreombudet har bidratt med råd og veiledning til publikum. Det har fortsatt vært mange som har kontaktet Eldreombudet både gjennom vårt kontaktskjema på nett, pr mail og pr telefon.

Språkbruk

Eldreombudet har gjennom hele sin eksistens oppfylt kravene til fordelingen av bokmål og nynorsk som Stortinget har stilt i språkloven. Vi har sørget for at brukerne kan navigere på nettstedet vårt på to likestilte adresser: eldreombudet.no og eldreombodet.no. Vi legger vekt på å bruke et klart språk. Med klarspråk mener vi korrekt, klar og forståelig, brukertilpasset kommunikasjon.

4. Styring og kontroll i virksomheten

Krav til den interne styringen i Eldreombudet

Etter regjeringens beslutning om å avvikle Eldreombudet har vi arbeidet både med avviklingen samtidig som vi har fokusert på eldres interesser så langt som mulig i perioden. Eldreombudet sitt arbeid er regulert av lov om Eldreombudet og den administrative delen av virksomheten er regulert av instruks for Eldreombudet utstedt av Helse- og omsorgsdepartementet. Det personlige eldreombudet er leder i virksomheten og ansvarlig for at virksomheten drives både effektivt og forsvarlig.

Lederen av Eldreombudet har ansvar for å:

- Gjennomføre aktiviteter i tråd med lov om Eldreombud
- Fastsette mål og resultatkrav og foreta prioriteringen med ettårige og flerårige perspektiv innenfor virksomhetens ansvarsområder
- Sørge for planlegging, gjennomføring og oppfølging inklusiv resultat- og regnskapsrapportering
- Definere myndighet og ansvar og fastsette instruks innenfor virksomhetens ansvarsområder
- Ha helhetlig intern kontroll

Eldreombudets årlige tildelingsbrev fra Helse- og omsorgsdepartementet regulerer det økonomiske og administrative arbeidet samt tildelingen til virksomhet fra statsbudsjettet. Tildelingsbrevet skal også inneholde en oversikt over rapporteringer til departementet gjennom året. I 2023 har Eldreombudet fått flere tildelingsbrev fra Helse- og Omsorgsdepartementet som regulerer både driften i første halvår av 2023 samt forhold rundt avviklingen av Eldreombudet.

Siden Eldreombudet er et uavhengig forvaltningsorgan, beskriver ikke tildelingsbrevene noen faglige oppdrag eller instruks for Eldreombudet. Opprinnelig tildelingsbrev beskriver den økonomiske tildelingen til Eldreombudet i gjeldende år.

Eldreombudet har fortsatt sitt arbeid fra 2022 innenfor områdene:

- Helse og omsorg
- Samfunnsdeltakelse, deltakelse i politikk, arbeidsliv og frivillighet
- Digitalisering og digitalt utenforskap

Eldreombudets virksomhetsplan fra de første årene er nå justert til en avviklingsplan for virksomheten med avvikling 1. juli 2023.

Sammen med virksomhetsplanen har den overordnede strategien til Eldreombudet gjennom de tre årene sørget for at vi har arbeidet utfra tydelige mål og planer. Virksomhetsplanen har vist prioriterte aktiviteter og ressursbruk innenfor de prioriterte områdene for Eldreombudet.

Krav til den interne kontrollen i Eldreombudet

Lederen i Eldreombudet har ansvar for at Eldreombudets interne kontrollsystem sikrer måloppnåelse gjennom målrettet og effektiv drift, pålitelig økonomiforvaltning og overholdelse av lover og regler. Eldreombudets interne virksomhetsstyring skal basere seg på

- Risikovurderinger – for å avdekke risikoer som kan ha konsekvenser for måloppnåelsen og for å analysere hvordan påvist risiko skal håndteres
- Aktiviteter og systemer – for å sikre kontroll gjennom hensiktsmessige retningslinjer, rutiner, fullmakter og arbeidsfordeling
- Oppfølging - å sikre at nødvendige tiltak følges opp i de enkelte systemer gjennom oppfølgingsaktiviteter og ved at evalueringer gjennomføres ved behov
- Informasjon og kommunikasjon – virksomheten skal ha tilgjengelige og tilfredsstillende informasjons- og kommunikasjonssystemer på alle nivåer for å styre virksomheten mot måloppnåelse

- Organisasjonskultur – det skal fokuseres på ansattes holdninger, styringsfilosofi, etiske verdier og virksomhetens organisering og utviklingsmuligheter

Vurdering av behov for evaluering både av virksomheten som helhet, fagområder eller pågående prosjekter og aktiviteter skal gjennomføres regelmessig.

Helse- og omsorgsdepartementet skal sikre at Eldreombudet ivaretar sitt samfunnsoppdrag, utnytter tildelte ressurser effektivt samt ivaretar sine ansvarsområder innenfor lover, regler og rammer som er satt. Departementet kan ikke instruere Eldreombudet om dets faglige virksomhet.

Eldreombudet skal selv fastsette instruksjoner for egne aktiviteter og har etablert internkontrollsystemer samt andre nødvendige systemer for drift av Eldreombudet. Saksbehandlingssystemet Elements har vært kjernen i informasjonsflyt og arkiv hos Eldreombudet. Eldreombudet har hatt planer for til enhver tid å være operativ og i stand til å håndtere krise, katastrofe og krigssituasjoner i egen organisasjon.

Inkludering

Alle virksomheter skal arbeide systematisk for å fremme inkluderingsdugnaden i henhold til regjeringens fellesføringer i tildelingsbrevet. Eldreombudet er i forbindelse med avviklingen i 2023 fritatt fra regjeringens mål om inkluderingsarbeid. Det har vært ansettelsesstopp i virksomheten siden mars 2022.

Eldreombudet har vurdert at vi ikke har hatt anledning til å ta inn lærlinger da virksomheten skal avvikles.

Informasjonssikkerhet

Eldreombudet har også i 2023 arbeidet med å oppfylle kravene til sikkerhetsarbeid med referanse til lov om nasjonal sikkerhet som trådte i kraft 01.01.2019. Sikkerhetssystemet i Eldreombudet inneholder rutinebeskrivelser, instruksjoner og planer for gjennomgang av informasjonssikkerhet. Det er system for sikker digital post til innbyggere, e-innsyn og innspill til Eldreombudet.

Revisjon

Riksrevisjonen har ansvaret for revisjon av eldreombudet også i 2023, kun 6 måneders drift. Eldreombudet revideres som selvstendig virksomhet. Eldreombudet skal avvikles fra 1. juli 2023. Regnskap for 2023 skal ferdigstilles og leveres av Helse- og omsorgsdepartementet.

Likestilling og mangfold

Eldreombudet hadde fem ansatte i 2023, tre menn og to kvinner. En av de ansatte var engasjert i en midlertidig stilling fra 12. juli 2022 til 30. juni 2023. En ansatt var engasjert i 30% stilling fra 10. oktober 2022 i prosjektstilling frem til 30. juni 2023.

Klima, miljø og vesentlige forhold

Eldreombudet har tilrettelagt for å ivareta klima og miljø med både godt utstyrte møterom, som gir oss mulighet til å gjennomføre digitale møter. Vi har også samhandlingsverktøy som Microsoft Teams og andre som sørger for mindre reisevirksomhet både eksternt og i form av mulighet til en eller to dager hjemmekontor i uken. Gjennom en lang pandemi erfarte vi at det fungerer relativt godt med hjemmekontorløsninger og vi sparer klima og miljø.

Eldre selv har i stor grad uttrykt bekymring til Eldreombudets ansatte for at Eldreombudet er besluttet avviklet. Bekymringen omfatter også oppfølging av arbeidet som er igangsatt av Eldreombudet.

5. Vurdering av fremtidsutsikter

Gitt at regjeringen har besluttet at Eldreombudet skal avvikles 1. juli 2023 vil det ikke være noen fremtidsutsikter for Eldreombudet. Avviklingen er en ren politisk beslutning mellom regjeringspartiene Arbeiderpartiet og Senterpartiet og støttepartiet Sosialistisk Venstreparti.

Ansatte i Eldreombudet er uenig i beslutningen og det er også en stor del av den eldre befolkningen, organisasjoner og andre politiske aktører. Eldreombudet har argumentert med at vi blir raskt flere eldre og at det krever både gode innovative løsninger og god planlegging for å skape et godt samfunn for flere eldre. Samtidig vil samfunnet nå miste "vaktbikkja" som skulle påse at alle som skal arbeide med eldre gjør nettopp det på en forsvarlig og verdig måte. Etter snart tre år har vi sett at det nytter å sette flere fokusområder på dagsorden, og våre fremtidsutsikter er at mange skal fortsette arbeidet som Eldreombudet har påbegynt for eldres beste og eldres interesser på alle samfunnsområder.

6. Årsregnskap

Eldreombudet fører bruttobudsjettert regnskap etter kontantprinsippet for statlige virksomheter.

Regnskapet for Eldreombudet frem til 30. juni 2023 har fulgt regelverket for økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og instruks om økonomistyring og tildelingsbrev fra Helse- og omsorgsdepartementet.

Når regnskapsåret for 2023 er slutt i regi av ansatte i Eldreombudet er det ennå ikke laget et ferdig årsregnskap.

Tildelingen til Eldreombudet for 2023 er 5 817 000 kroner. Eldreombudet fikk også overføre 492 000 kroner i henhold til mindreforbruk fra 2022 til 2023. Dette gir Eldreombudet en samlet tildeling for 2023 på 6 309 000 kroner. Tildelingen skal sørge for at Eldreombudet har midler til drift og avvikling frem til 1. juli 2023 som er besluttet avviklingsdato.

Kommentarer til årsregnskapet

Gitt at Eldreombudet skal avvikles er det ikke planlagt eller igangsatt store eller kostbare aktiviteter som går ut over 30. juni 2023. Prosjekt som er igangsatt tidligere er ferdigstilt innen fristen 30. juni 2023.

Årsregnskapet vil ikke være ferdig innen 30. juni. 2023 og vil dermed ikke bli kommentert av leder i Eldreombudet. Eldreombudet har også i 2023 mindreforbruk i forhold til tildelingen.

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskapet for Eldreombudet har gjennom de årene Eldreombudet har eksistert vært utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten. Årsregnskapet skal være i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1 og nærmere bestemmelser i finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2019. Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskonto rapporteringer skal normalt utarbeides med utgangspunkt i bestemmelsene i punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a. Regnskapet følger kalenderåret
- b. Regnskapet inneholder alle rapporterte inntekter og utgifter for regnskapsåret
- c. Inntekter og utgifter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d. Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Da Eldreombudet avvikles innen 01.07.2023 er regnskapsåret ikke avsluttet. De grunnleggende prinsippene for regnskapsførsel er fulgt av ansatte i Eldreombudet og utført av DFØ frem til avslutningsdag for alle ansatte 30.06.2023. Etter denne dato tar Helse- og omsorgsdepartementet over ansvaret for regnskapsavslutning, sluttoppgjør og årsregnskap for Eldreombudet.

